

TÖRTÉNÉSZTALÁLKOZÁSOK – MŰHELYBESZÉLGETÉSEK/2003

BALASSI
BÁLINT
INTÉZET

Magyarország és a német zóna szellemi találkozása mintegy ezeréves tradícióra tekint vissza. A politikum, a társadalmi, a gazdasági és a tudományos élet területén Európa népei közül – váltakozó intenzitással és hangsúllyal – a németiséghez való kötődésünk a legmeghatározóbb. A középkor első századaiban a német birodalom sokszínű tartományaival fennálló kapcsolatok mindenekelőtt a politikum területén és a társadalmi érintkezésekben érhetők tetten. A középkor folyamán a kapcsolatok intellektuális szinten előbb a német földről Magyarországra küldött térítő papoknak köszönhetően, később pedig az egyházszervezeten keresztül mélyültek el. A reformáció korától évszázadokon át egyre nagyobb számban jelentek meg magyar diákok német egyetemeken (Heidelberg, Tübingen, Jena, Halle, Göttingen), akik hazájukba visszatérve a formálódó intellektuális elit legjavát képezték.

A 2003 januárjától *Történészatalálkozások* címmel induló sorozat olyan német és osztrák történészek életútjáról és munkásságáról szól, akik Magyarország szellemi elitjével tudósként és magánemberként is kapcsolatokat ápoltak, olyan tudósokról, akik Közép- és Délkelet-Európa népeinek történetét nem a szokványos nyugat-európai sémák alkalmazásával, hanem az érintettek közös gondolkodásba való bevonásával, a tudományág legnevesebb képviselőinek eszmecesteréjével képzelték el. A bemutatásra kerülő osztrák történészek: Erich Zöllner, Adam Wandruszka, Richard Georg Plaschka, Friedrich Jánosi-Engel. A német történészek közül Leopold von Ranke, Percy Ernst Schramm, Fritz Valjavec, valamint Bogyai Tamás életműve, a magyar történetírásra gyakorolt hatásuk és adott esetben a magyarországi kapcsolataik képezik sorozatunk tárgyát. A magyar történészek közül azok kerülnek bemutatásra, akiket az osztrák, illetve a német történetírás a mai napig számon tart és megbecsül: Marczali Henrik, Szekfű Gyula, Mályusz Elemér, Benda Kálmán. Mindezek mellett egy külön alkalmat szentelünk a magyar diákok külföldi egyetemjárásának.

A sorozat ötlete nem új keletű. 1997-ben született, egy időben a hasonló zsánerű *Francia–magyar szellemi találkozások* című rendezvénysorozattal, amely a Francia Intézet és a Collegium Budapest közös szervezésében valósult meg.

A történéseket minden esetben két oldalról, német vagy osztrák és magyar részről 40 perces referátumok formájában mutatjuk be, az üléseket pedig vita és hozzászólások zárják. Az elhangzott referátumok írott változatát a sorozat végén német nyelvű tanulmánykötet formájában jelentetjük meg.

A *Történéstalálkozások* sorozat egyúttal kezdete lehet egy további, a tudományos-kulturális találkozási, érintkezési pontokat bemutató sorozatnak. Célszerűnek látszik az irodalom, a nyelvészet, a művészettörténet és a reáliák területén is hasonló műhelybeszélgetéseket szervezni.

KRÁSZ LILLA